

ske oplysning, at i forbindelse med opgørelsen af valgene i 1973, 1975 og 1977 har indenrigsministeriet fulgt den samme praksis, som har været anvendt i dette tilfælde.»

De af tingets medlemmer, som ikke selv havde gravet dybere i sagen på forhånd – hvilket ingen med rimelighed kunne forlange, da der ikke i beslutningsgrundlaget var antydnet mindstet mulighed for tvivl, og da der var mindre end en time til rådighed – men som alene måtte tage stilling på grundlag af betænkningen og den mundtlige forhandling, stemte således under den forudsætning,

- at afgørelsen var korrekt,
- at der hurtigt ville blive fremlagt de nødvendige oplysninger til støtte herfor, og
- at der var en godkendt præcedens for den anvendte opgørelsesmåde, således at en underkendelse måske endda ville have fået konsekvenser for mandatene og/eller stedfortræderrækkefølgen ved tidligere valg.

Disse forudsætninger har alle nu vist sig at være forkerte.

Opklaringen gennem det faste udvalg

Først i går, dvs. efter mere end 4 uger, modtager udvalget til valgs prøvelse et bilag på sagen (alm. del, bilag 1, dateret den 19. januar 1982).

Bilaget gennemgår de to forskellige beregningsmetoder, nemlig den, som indenrigsministeriet først benyttede, og som nøje følger valglovens klare anvisning om stemmeoverførsel, begyndende med overførsel af de stemmer, som kandidaten med det laveste stemmetal har opnået, og den, som indenrigsministeriet senere gik over til, hvorefter man først overfører »andre partistemmer«, til trods for at disse – skønt i øvrigt nævnt i valgloven – overhovedet ikke omtales i reglerne for stemmeoverførsel.

Men bilaget ikke så meget som antyder, hvilket lovgrundlag man bygger på, når man vælger denne metode i modstrid med anvisningen i lovens ordlyd! Det nærmeste, man kommer en »begrundelse«, er indenrigsministerens helt subjektive og uunderbyggede opfattelse, som udtrykkes i et brev til Bjørn Poulsen (underbilag 3):

»Jeg vil imidlertid mene, at det vil være i strid med hele partilisteopstillingssystemet at se bort fra disse »Andre partistemmer«.

Der er naturligvis under ingen af opgørelsesmåderne tale om at »se bort fra« disse andre partistemmer. Hvad ministerens helt vilkårlige betragtning bruges til, er imidlertid at lade alle disse andre partistemmer tælle til fordel for *en enkelt* kandidat, hvilket der ikke er nogen hjemmel for i loven, – ja hvilket er i klar modstrid med den fremgangsmåde, loven anviser. Ingen kan være uenige om, at partilistesystemets hensigt er at favorisere de kandidater, partiet giver den højeste prioritering. Men denne favorisering er klart fastsat i loven, og den kan naturligvis ikke strækkes længere, end loven foreskriver.

Jeg må således på dette punkt konkludere, at der ikke er fremlagt noget om helst, der kan begrunde en opgørelsesmåde, som ikke følger lovens ordlyd, og at afgørelsen derfor i det konkrete tilfælde *ikke* er korrekt.

Er der skabt præcedens?

De af indenrigsministeren under debatten nævnte fortillfælde konkretiseres i bilaget. Det drejer sig om 4 tilfælde.

Jeg har i dag gennemgået disse 4 tilfælde, og det viser sig, at fremgangsmåden *i intet af tilfældene ændrede hverken mandattildelingen eller stedfortræderrækkefølgen*, sammenlignet med en opgørelse efter lovens anvisninger.

Fremgangsmåden er således aldrig blevet godkendt, da folketinget jo kun får forelagt og tager stilling til netop mandattildelingen og stedfortræderrækkefølgen.

At ingen har gjort indsigelse mod de *talmæssige konsekvenser* af en ukorrekt opgørelsesmåde, kan ikke tillægges nogen som helst betydning, for hvem begynder at grave i, at stemmeoverførslen blandt kandidaterne måske ikke er helt korrekt, når det ikke har nogen praktiske konsekvenser overhovedet?

Dertil kommer – så vidt jeg har kunnet finde ud af – at ministeriets ukorrekte beregningsresultater aldrig har været forelagt folketinget, endside offentligheden, således at der *slet ikke har været mulighed for at gøre indsigelse*. I de store opgørelser over valgresultater og mandatberegninger, som offentliggøres i Statistiske Meddelelser, finder man *ikke* oplysning vedrørende de talmæssige konsekvenser af stemmeoverførsel ved parti-